

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

 О. Б. Жильцов
« ___ » _____ 2019 р.

ПРОГРАМА

**ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА
(УРБАНІСТИЧНИЙ ПЛЕНЕР)**

для студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація» (за видами)
освітнього рівня першого (бакалаврського)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554 Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>2512/19</u>	
 (підпис)	(прізвище, ініціали)
« ___ » _____	20 <u>19</u> р.

Розробник: Жиров Василь Володимирович, викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Шпортько Валерій Іванович, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 1 від «16» січня 2019 р.

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва О.В.Школьна

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 023.00.03 «Декоративне мистецтво»
«__» _____ 2019 р.

Гарант освітньо-професійної програми 023.00.03 «Декоративне мистецтво» О. В. Коновалова

Робочу програму перевірено
«__» _____ 2019 р.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи А. О. Таранник

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (_____) (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол № __

1. ОПИС ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (УРБАНІСТИЧНОГО ПЛЕНЕРУ)

Найменування показників	Характеристика практики за формами навчання	
	денна	заочна
Вид практики	виробнича	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4,5/135	
Курс	3	
Семестр	6	-
Кількість змістовних модулів	1	-
Обсяг кредитів	4,5	-
Обсяг годин, в тому числі:	135	-
Аудиторні	135	-
Модульний контроль	-	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	-	-
Форма семестрового контролю	залік	-

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (УРБАНІСТИЧНОГО ПЛЕНЕРУ)

Мета практики – закріплення теоретичних знань і практичних навичок із низки дисциплін блоку формування фахових компетентностей, отриманих під час їх опанування впродовж п'ятого та шостого семестру, розвиток творчої активності та ініціативи студентів, їх художньо-творчих уявлень про дійсність та естетичного сприйняття.

Завдання практики:

- Вивчення цілісного сприйняття природи з урахуванням тонового та кольорового стану освітлення середовища та просторового віддалення;
- Формування вмінь застосовувати в етюдах метод роботи кольоровими відношеннями;
- Формування вмінь створювати виразні композиційно-кольорові рішення в етюдах з природи;
- Формування навичок виконувати живописні етюди та графічні замальовки голови людини та пейзажу з архітектурою та стафажем.

У результаті проходження виробничої практики (урбаністичного пленеру) формуються загальні та фахові компетентності:

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Загальні компетентності	ЗК 1	Світоглядна: здатність показати усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань; здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю.
	ЗК 2	Дослідницька: здатність спрямувати себе певним шляхом для досягнення важливих цілей, що зробить внесок в розвиток знань через наукові дослідження.
	ЗК 5	Креативність: здатність проявляти творчий підхід в розробці ідей і в досягненні цілей досліджень.
	ЗК 6	Вирішення проблем: здатність справлятися зі стресом і

		ефективно вирішувати практичні завдання; здатність до конструктивної критики й самокритики
	ЗК 7	Самоосвітня: Здатність працювати самостійно, розробляти стратегії та керувати часом. Здатність скеровувати зусилля, поєднуючи результати досліджень та представляти результат вчасно.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1	Базові загальні знання технік, матеріалів та інструментів рисунка, живопису, графіки.
	ФК 2	Базові знання законів і правил композиції. Володіти законами композиції під час виконання творчої роботи у галузі декоративного, образотворчого мистецтва.
	ФК 3	Володіти образно-асоціативною мовою при створенні художнього образу, демонструвати розвинену творчу уяву.
	ФК 6	Мати практичні навички використання відповідного технічного устаткування в творчих майстернях.
	ФК 11	Організаційні навички. Здатність до співпраці з митцями та іншими фахівцями; здатність до виконання творчих проєктів у складі групи на толерантних засадах.
	ФК 13	Здатність до навчання. Здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові області, техніки й технології; використовуючи здобуті знання.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ВИРОБНИЧОЮ ПРАКТИКОЮ (УРБАНІСТИЧНИМ ПЛЕНЕРОМ)

У результаті проходження практики студент повинен

вивчити:

- методи ведення творчого процесу художника;
- методи пошукових ескізів, композиційних рішень живописних і графічних творів.

виконати:

- визначену програмою кількість завдань у техніках олійного живопису;
- низку робіт у різних техніках графіки;
- обумовлену програмою кількість швидких начерків м'якими матеріалами та олійними фарбами;
- підготувати звітну експозицію з оформлених робіт та пакет звітної документації.
- самостійну творчу роботу в умовах поставленої задачі.

Програмні результати навчання:

Код	Значення програмного результату
ПРН 1	Здатність усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури, спрямовувати власну творчість на соціальні проблеми, дотримуватися етичних принципів у професійній діяльності.
ПРН 2	Здатність продемонструвати базові знання та розуміння основ декоративного та образотворчого мистецтва: законів композиції, колористики, пластики і пропорцій об'ємів та фігур на площині та в просторі.
ПРН 3	Здатність продемонструвати на практиці набуті знання шляхом виконання творчої роботи в галузі декоративного і образотворчого мистецтва (живопис, графіка, скульптура) з урахуванням спеціалізацій (художня кераміка, дизайн ювелірних виробів)

ПРН 5	Здатність до навчання й самостійної науково-дослідної діяльності, здатність вести самостійну дослідницьку діяльність у галузі мистецтва на базі отриманих знань з фахових дисциплін
ПРН 6	Уміння виконувати оригінальні творчі проекти, проводити майстер-класи.
ПРН 7	Уміння використовувати характерні особливості художньо-образної мови різних видів та жанрів мистецтва, розуміння зв'язків образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини.
ПРН 8	Здатність вести креативну мистецьку діяльність. Уміння генерувати та втілювати нові оригінальні ідеї для досягнення творчих цілей. Готовність підвищити рівень власних професійних компетентностей, вивчати досвід роботи провідних зарубіжних та українських митців.
ПРН 9	Уміння працювати з матеріалами та інструментами, що забезпечують високу фахову якість виконання творів декоративного і образотворчого мистецтва
ПРН 11	Здатність до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології.
ПРН 12	Уміння реалізовувати на практиці власну концепцію творчого проекту, користуючись передовим досвідом зарубіжних і вітчизняних колег.
ПРН 14	Оволодіння робочими навичками працювати самостійно (дипломна робота), або в творчій групі (участь у виставкових проектах), уміння отримати результат в рамках обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність та унеможливлення плагіату.

4. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (УРБАНІСТИЧНИЙ ПЛЕНЕР)

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна					
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I. Практична робота студента							
Установча конференція	2	2					
Тема 1. Малюнок голови людини	16			16			
Тема 2. Малюнки пейзажу з архітектурою	24			24			
Тема 3. Етюди голови людини	16			16			
Тема 4. Етюди пейзажу з архітектурою	24			24			
Тема 5. Ескіз міського пейзажу зі стафажем	51			51			
Звітна конференція	2	2					
Модульний контроль							
Разом							
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	135	4		131			

5. РОБОЧА ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (УРБАНІСТИЧНОГО ПЛЕНЕРУ)

Модуль 1: Практична робота студента Установча конференція (2 год.)

- Опис виробничої практики (урбаністичний пленер). Місце і час проведення.
- Ознайомлення з програмою виробничої практики (урбаністичний пленер). Завдання практики, матеріали, інструменти.
- Ознайомлення з системою розрахунку рейтингових балів.
- Систематизація та поглиблення основних теоретичних положень з дисциплін, знання яких необхідне для виконання на належному рівні завдань практики.
- Засвоєння необхідності поетапної роботи над етюдом, вибір техніки і художніх матеріалів для роботи на пленері.
- Ознайомлення з особливостями роботи на великих та малих форматах, з правилами застосування різних художніх матеріалів.

РИСУНОК

ТЕМА 1. МАЛЮНОК ГОЛОВИ ЛЮДИНИ. (16 год.)

Розмір: формат А-2.

Матеріал: папір, графічні матеріали.

Мінімальний обсяг: 2 аркуші.

Виконується малюнок голови людини на пленері. Завданням, окрім виявлення конструктивної будови форми голови людини, її характеру та анатомічної будови, є передача пленерних ефектів світла та загального тонового стану натури. Особливу увагу треба звернути на передачу контрастів сонячного світла, рефлексів від оточення, повітряності середовища.

Модель краще малювати при сонячному освітленні, коли максимально проявляються властивості пленеру. У малюнку можна частково або повністю вводити фон.

Малюнок краще виконувати м'якими матеріалами. Вони дозволять добиватися м'якості і легкості малюнку.

ТЕМА 2. МАЛЮНКИ ПЕЙЗАЖУ З АРХІТЕКТУРОЮ (24 год.)

Розмір: формат А-2.

Матеріал: папір, графічні матеріали.

Мінімальний обсяг: 3 аркуша.

Малювання архітектурного пейзажу є важливим і складним завданням. Пейзаж з архітектурою вимагає точності перспективної побудови і вірної передачі пропорцій. Від цього в великій мірі буде залежати переконливість малюнків.

Для малюнків треба вибирати нескладні мотиви з будівлями, що не перевантажені архітектурними деталями. У цих малюнках слід, перш за

все, прагнути побачити і передати красу архітектурної ідеї, що становлять спорудження великих форм.

Особливу роль у виявленні об'єму архітектурних форм грає освітлення. Тому потрібно обрати найбільш виразний ракурс.

Бажано, щоб пейзаж мав просторове рішення, різні плани. У пейзажі можна вводити техніку і стафаж, якщо це потрібно, щоб показати життя населеного пункту.

ЖИВОПИС

ТЕМА 1. ЕТЮДИ ГОЛОВИ ЛЮДИНИ. (16 год.)

Розмір: 60x50 см.

Матеріал: полотно, олія.

Мінімальний обсяг: 2 етюди.

Ми вже знаємо, що колір тіла людини складний сам по собі і змінюється в залежності від умов освітлення та оточення. Постійного «тілесного» кольору не існує. До того ж колір тіла різних людей відрізняється великою різноманітністю. На пленері, де освітленість багатократно сильніше, ніж в приміщенні, колір тіла відповідно піддається більшому впливу освітлення і оточення: колір світла і рефлексів від оточення проявляється на ньому більш значно.

Виконуються два етюди голови в різних станах: на сонці і в тіні.

Необхідне уважне вивчення впливу пленеру на колір і тон голови, зміни кольору і тону її площин під впливом середовища. Велику увагу потрібно приділити передачі різниці стану в тіні і на сонці.

Дане завдання (як і всі пленерні завдання) бажано виконувати з підмальовком. Застосування підмальовка допоможе добитися в етюді пленерної свіжості і прозорості, зробити фактуру етюдю більш різноманітною.

ТЕМА 2. ЕТЮДИ ПЕЙЗАЖУ З АРХІТЕКТУРОЮ. (24 год.)

Розмір: 60x50 см.

Матеріал: полотно, олія.

Мінімальний обсяг: 3 етюди.

Міський пейзаж є найбільш складним і різноманітним видом пейзажу. У ньому можна знайти поєднання різних форм, планів, контрастів, матеріалів, об'ємів і простору. Ці елементи пейзажу потрібно навчитися організовувати в композицію.

Виконується кілька етюдів пейзажу з архітектурними будівлями різними за типом будівлі. Це можуть бути як сучасні так і старі будинки, мости тощо.

У пейзажах треба знайти цікаве композиційне рішення, переконливий колористичний лад, освітлення, що найбільш повно розкриває красу мотиву. Потрібно вибрати, який просторовий план буде головним, причому це не обов'язково повинен бути план з архітектурною спорудою. Виразність пейзажу багато в чому буде залежати від пластичного узагальнення його форм і деталей. В першу чергу треба шукати ритм і цілісність великих плям.

У пейзажі можна вводити техніку і стафаж, якщо це потрібно, щоб показати життя населеного пункту. Фігури людей не повинні захаращувати пейзаж або бути хаотично розкиданими. Вставлені за місцем, вони повинні завершувати і оживляти композицію, бути співзвучними задуманому образу і доповнять його.

КОМПОЗИЦІЯ

ТЕМА 1. ЕСКІЗ МІСЬКОГО ПЕЙЗАЖУ ЗІ СТАФАЖЕМ. (51 год.)

Розмір: 60x80 см.

Матеріал: полотно, олія.

Виконання ескізу пейзажу зі стафажем має стати підсумком отриманих знань в жанрі пейзажу. Требо домогтися емоційного рішення теми, передачі настрою.

Обов'язково треба виконати попередні малюнки, етюди та ескізи до композиції. У них потрібно знайти переконливе композиційне рішення обраного мотиву, потрібний стан пейзажу.

У пейзажі з архітектурними будівлями, особливу увагу необхідно приділити малюнку – точності в перспективній побудові зданій і передачі їх пропорцій.

Включення в композицію стафажних фігур вимагає продуманості. У ескізах треба спробувати різні варіанти стафажу, місця їх розташування в пейзажі. Стафаж повинен підкреслити настрій пейзажу.

ЗВІТНА КОНФЕРЕНЦІЯ (ПЕРЕГЛЯД) (2 год.)

Звіт з практики проходить у формі перегляду робіт, що проводиться комісією у складі завідувача кафедри та викладача, що керує виробничою практикою (урбаністичним пленером) студентів III курсу. Оцінка за практику виставляється з урахуванням рейтингових балів за видами діяльності практиканта та вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і залікову книжку студента за підписом керівника практики.

Крім творчого перегляду проводиться ще підсумкова конференція, на якій аналізуються позитивні і негативні аспекти роботи під час практики.

Студенти, які не виконали програму практики, за наявності поважної причини направляються на практику повторно, у вільний від навчання час.

МІСЦЕ І ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (УРБАНІСТИЧНОГО ПЛЕНЕРУ)

1. Виробнича практика (урбаністичний пленер) проводиться у Києві, а також у культурно-історичних осередках за межами м. Київ.
2. Практика передбачає: роботу на відкритому повітрі на вулицях, у парках міста, а також інших культурно-історичних осередках м. Києва.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	7 семестр	
			К-сть один.	Всього балів
1	Малюнок голови людини	5	2	10
2	Малюнки пейзажу з архітектурою	5	3	15
3	Етюди голови людини (олійний живопис)	10	2	20
4	Етюди пейзажу з архітектурою (олійний живопис)	10	3	30
5	Ескіз міського пейзажу зі стафажем (олійний живопис)	30	1	30
6	Оформлення робіт для перегляду та експонування	10	1	10
Максимальна кількість балів за семестр			115	
Коефіцієнт визначення успішності			1,15	

Критерії оцінювання рівня виконання завдань:

1. Оригінальність композиції;
2. Композиційна рівновага;
3. Повнота обсягу виконання;
4. Якість виконання;
5. Виявлення творчого підходу.

6.2. *Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.*

У 6 семестрі семестровий контроль з виробничої практики (урбаністичний пленер) проводиться у формі підсумкового модульного контролю (заліку), який виставляється як сума балів за всі форми роботи протягом практики.

6.3. *Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.*

Семестровий контроль навчальної діяльності студента з виробничої практики (урбаністичний пленер) проводиться у вигляді обов'язкового перегляду творчих практичних робіт, виконаних студентом у процесі навчальної діяльності протягом практики.

6.4. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна (базова):

1. Гаптилл А. Л. Работа пером и тушью / Пер. с англ. А. Ф. Зиновьев; Худ. обл. М. В. Драко. – Мн.: ООО «Попурри», 2001. – 256 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2793/>)
2. Грегори Н. Живопись маслом / Ноэль Грегори; пер. с англ. С. Кормашовой. – М.: Изд. дом «Кристина – новый век», 2005. – 51 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/1139/>)
3. Сандомирский С. Начала теории живописи. – Электронный ресурс. – Режим доступа: http://samlib.ru/s/sandomirskij_s/nachala-teorii-zhivopisi.shtml
4. Тютюнник В. Материалы и техника живописи/В. Тютюнник. – М.: М.В.Шевчук, 2009. – 216 с.
5. Фрэнкс Д. Рисунок карандашом / Джин Фрэнкс; пер. с англ. Е. Ильиной. – М.: АСТ: Астель, 2007. – 63 [1] с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/1137/>)
6. Чинь Ф.Д.К. Архитектура: форма, пространство, композиция / Ф. Д. К. Чинь. – М.: Астрель, 2005. – 399 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2753/>)

Додаткова:

1. Баррас Дж. Свет в акварели/Дж. Баррас. – М.: Кристина, 2005. – 48 с.
2. Волков Н. Цвет в живописи. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://www.bibliotekar.ru/cvet-zhivopisi/1.htm>
3. Джонсон К. набросок и рисунок/К. Джонсон. – Минск: Попурри, 2011. – 117 с.
4. Жабинский В. Рисунок: Учебное пособие / В.Жабинский, А. Винтова. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2014. – 256 с.
5. Ковалев В. Золотое сечение в живописи/Ф. Ковалев. – К.: Выща школа, 1989. – 144 с.
6. Ольмедо С. Как писать пастелью/С. Ольмедо. – М.: АРТ-родник, 2001. – 121 с.
13. Смирнов Г. Рисунок и живопись пейзажа/Г. Смирнов, А. Унковский. – М.: Просвещение, 1965. – 59 с., ил.
14. Смит С. Полный курс рисунка и живописи/С. Смит, П. Монахен. – М.: ДЖИ Фабби Эдишинз, 2007. – 34 с., ил.